

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice št. 5. — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natiane enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Jugoslovansko šolstvo.

(Govor g. državnega poslanca dr. Gregoreca v državnem zboru dne 17. februarija 1896.)

(Dalje.)

Kar se pa tiče nas Slovencev, naj naslednje povem: Gledé na to, da bi na Moravskem 600.000 Nemcev dobilo svoje vseučilišče in da se je Njega ekselenci sedanjemu naučnemu ministru vredno zdelo premišljevati o ustanovitvi italijanskega vseučilišča, mislim, da smo Slovenci dovolj skromni in ne zahtevamo nič prenapetega, če želimo, da se bivša pravna akademija v Ljubljani zopet ustanovi, in če zahtevamo, da se na graškem vseučilišču vsaj toliko ozira na nas, kakor na Italijane na vseučilišču v Inomostu. Na inomoškem vseučilišču se predava tudi v italijanskem jeziku in sicer na vseh treh posvetnih oddelkih, tudi na zdraviskem. Kaj enakega zahtevamo tudi Slovenci na graškem vseučilišču. Ta visoka šola je namreč nam bližja in razun tega najbolj na jugu od vseh avstrijskih vseučilišč in ima potemtakem namen, da ustreza potrebam prebivalcev južnih dežel in da je tudi temu primerno uravnana.

Na nas Slovence so se v Gradcu prvokrat ozrli l. 1813., ko so tamkaj ustanovili začasno učiteljsko stolico za slovenski jezik. To stolico so l. 1834. na novo uredili ter za njo odločili 400 gld. stare veljave iz deželnega zaklada. L. 1867. je začel na tamošnjem modroslovnem oddelku g. dr. Krek kot zaseben učitelj prednašati o slovanskem jeziku in slovstvu; l. 1870. je postal izreden in l. 1874. pa reden vseučiliški profesor. Nj. eksc. sedanji naučni minister je z odlokom od 2. aprila, št. 11.734 blagovolil tamkaj ustanoviti slovansko semenišče s 4 ustanovami, z učnimi sredstvi in plačo za vodstvo. Razun tega je nastavlil izvrstnega učitelja slovenskega jezika in v proračunskem odseku izjavil, da bo skrbel za ustanovitev posebne učiteljske stolice za slovenski jezik in slovstvo. V svojem imenu in v imenu svojih slov. tovarišev se sedaj na tem mestu Nj. eksc. g. naučnemu ministru najtopleje zahvaljujem za naklonjenost do nas, katero nam je v tem oziru pokazal. Vendar moram pripomniti, da sedanja ureditev graškega vseučilišča ne odgovarja današnjim potrebam našega ljudstva. Vedno bolj se kaže potreba, da se tudi na drugih oddelkih naj prednaša v slovenskem jeziku, posebno na pravoslovnem.

Za vzgled naj omenim le to, da učne tečaje za babice v Gradcu morejo in smejo slovenske prosilke le tedaj obiskovati, ako imajo spričevalo o znanju nemškega jezika.

Največja potreba za slovenska prednašanja pa se kaže na pravoslovnem oddelku. Uradnikov, ki bi bili popolnoma zmožni slovenskega jezika, vedno bolj in bolj

primanjkuje. Sicer pa so bile na graškem vseučilišču že davno slovenske pravoslovne učiteljske stolice, namreč od leta 1850. do 1854., katerega leta so je zopet zatrli. Dr. Krajnc je prednašal v slovenskem jeziku o državnem zakoniku, dr. Kopač o civilnem procesnem redu in dr. Škedl o kazenskem pravu. Tu se torej ne gre za nič novega, nego le za to, da to, kar smo imeli, zopet dobimo. Sicer pa je Nj. veličanstvo naš presvetli cesar in vladar že pred večimi leti dal najvišje dovoljenje, da se sme dotični izdatek postaviti v proračun.

Zategadelj stavim naslednji predlog: »Vlada se opozarja, naj misli na to, da se na graškem vseučilišču za predmete sodnijskega državnega izpita bivše učiteljske stolice s slovenskim učnim jezikom zopet ustanovijo, dokler se nekdanja pravna akademija v Ljubljani na novo ne ustanovi.«

Sedaj pa pridem na srednje šole. Teh je bilo v preteklem letu 266. Od teh jih je 157 nemških, 58 čeških, 29 poljskih, 9 italijanskih, 4 hrvaške, 2 rusinski. Potemtakem pride ena srednja šola na 53.000 Nemcev, potem na 94.000 Čehov, nadalje na 96.000 Italijanov, potem na 125.000 Poljakov, na 162.000 Hrvatov in na 1.550.000 Rusinov; 200.000 Rumunov in 1.176.535 Slovencev pa nima niti ene narodne srednje šole. V tem oziru se moramo posluževati italijanskih in nemških gimnazij in realij ali se moramo zadovoljevati z dvojezičnimi učilišči ali pa s paralelkami.

Pri tej priliki naj pokažem na nenaravno stanje na Primorskem. Pri zadnji ljudski štetvi so tamkaj našli samo 15.206 ljudi z nemškim občevalnim jezikom. Nemški jezik niti na Primorskem ni deželni jezik, vendar obstoji tam 5 nemških srednjih šol, namreč v Pulju, v Trstu in v Gorici, dočim Slovenci in Hrvati nimajo niti ene srednje šole ter morajo svoje sinove pošiljati v italijanske gimnazije in v nemške srednje šole.

Slovanski dijaki imajo tam večino ter morajo zelo velike težave premagovati. Tisti, ki bivajo bližje nemško-slovenski meji, slišijo vsaj dostikrat ljudi nemški govoriti in je torej njih uho privajeno tujim glasovom. Tega pa ni na Primorskem. Bilo bi še lažje prenašati, ko bi naučna uprava tamkaj nastavljala domače učitelje in profesorje, ki bi lahko učencem pomagali v njih materinem jeziku in bi kazali naravno naklonjenost do njih. Ali to se ne zgodi, pač pa nasprotno. Tamošnji profesorji, posebno na srednjih šolah v Gorici, prihajajo večinoma s severa, govore le nemški in to včasih v popolnoma nerazumljivem narečju.

Svoje vzgojeslovno nezadostno znanje skušajo zakrivati s prenapeto ostrostjo in s prevelikimi zahtevami, in reči moram, včasih s prav posebno neprijaznostjo, da ne rečem, s surovostjo. Edin veliki pogrešek v nemški nalogi že zadostuje, da učencem dobi dvojko in takim učencem še večinoma počejjo dovoliti ponavljalnega iz-

pita. Tako je se zgodilo enkrat v Gorici, da so vrgli od 400 gimnazijcev 144, in od 265 realcev 128, to je 48 odstotkov. Zgodilo se je tudi, da je od 71 gimnazijcev v I. razredu jih le 7 prišlo v zadnji razred, od 53 realcev le dva.

Umevno je torej, da so se zaradi tega italijanski kakor tudi slovenski poslanci v goriškem deželnem zboru pritoževali. Sicer je temu vladni zastopnik ugovarjal, pa so mu takoj dokazali resnico. To se mora spremeniti. Srednje šole na Primorskem se morajo tako uravnati, kakor to zahtevajo potrebe domačega slovenskega in italijanskega prebivalstva.

Predlog proračunskega odseka, da se v Pazinu v Istri ustanovi hrvaška srednja šola, je ravno tako upravičen, kakor odklonitev Bareutherjevega predloga, da se opusti, ter dr. Mengerjevega, da se dvojezična nižja gimnazija v Celju drugam prestavi. Pri tej priliki izrekam večini proračunskega odseka najtoplejšo zahvalo, da se je tako moško potegnila za pravice slovenskega naroda. Bareutherjev predlog nasprotuje edino pravi avstrijski državni misli, namreč pravičnosti, ki enako ravna z vsemi narodi.

O predlogu dr. Mengerja pa ni moči razpravljati, vsaj tako dolgo ne, dokler se mu ne posreči najti za novo učilišče v Celju mesta, nalašč pravim mesta, kajti srednja šola vendarle ne spada v kako vas ali trg, mesta pravim, v katerem se steka toliko prometnih cest kakor v Celju, in dokler se mu ne posreči doseči, da Slovenci, ko bomo zapustili Celje, lahko s seboj vzamemo okrajno glavarstvo, depozitni urad, davkarijo, notarijat, državno pravdnništvo, okrajno in okrožno sodišče.

Dokler se mu to ne posreči, ostanemo v Celju. Sicer pa zidamo tamkaj svoj »Narodni dom« in to z lastnim, v Celju pridobljenim in prihranjenim denarjem. Pri tem nam niti ni prišlo na misel, da bi šli v ta namen kronšjarit in beračit izven naše države, to prepuščamo našim nasprotnikom, večinoma odpadnikom, kateri sedaj za svoj »Studentenheim« po nemškem cesarstvu beračijo. Pri tej priliki bi rad povedal svoje mnenje o celjskem vprašanju. (Dalje prih.)

Cerkvene zadeve.

Pridiga

premilostljivega gospoda knezoškofa Mihaela o priložnosti blagoslovitve vogeljnega kamena za novo farno cerkev v Čadramu na praznik obletnice cerkvenega posvečevanja dne 20. oktobra 1895.

(Dalje.)

V Gospodu pobožno zbrani kristijani!

Kader moli sv. cerkev, kakor smo molili mi duhovniki danes pri blagoslovitvi podzidja in vogeljnika za novo farno cerkev: Veni creator Spiritus. Pridi vstvarnik sveti Duh, tedaj nas hoče ona spominjati sv. Duha ne le kot vstvarnika vesoljnega sveta, kot delavca v vidnih stvareh, temveč kot posvečevalca naših duš. Zato ga prosi nadalje: »Pridi sv. Duh vstvarnik, pa obišči duše svojih, in napolni s svojo milostjo srea, katera si vstvaril.« Zares, sv. Duh je stavitelj duhovnega tempelja, je zidavec naše duše. On jo posveti pri svetem krstu, pa jo potrdi pri sv. birmi in jo povzdigne pri vseh drugih sv. zakramentih. Zato piše sv. apostol Pavel: »Ali ne veste, da so vaši udje tempelj svetega Duha, kateri je v vas, katerega imate od Boga, in da niste svoji? Zakaj kupljeni ste za drago ceno.

Častite in nosite Boga v svojem telesu.« (I. Kor. 6, 19. 20).

Sv. Bernard klaravalski je enkrat na god cerkvenega posvečevanja svojo pridigo začel tako le: »Kristijani, današnji god je tudi naš god, ker zadeva tudi nas; zakaj tudi mi smo duhovni tempelji božji.« Pač prav primerno je govoril medeni učitelj cerkveni. Zakaj po sv. krstu smo bili posvečeni v žive tempelje božje, v katerih prebiva Bog sv. Duh. In to posvečenje pri sv. krstu se vrši skoro tako slovesno, kakor se opravlja posvetitev hiše božje ali cerkve iz kamena, opeke in lesa. Kar se na cerkvenem zidovju godi vidno, kakor se bote prepričali, če včakate posvetitev nove cerkve, kar Vam vsem prav iskreno želim, to se godi v duši duhovno ali nevidno. Cerkevno posvečenje se vrši s škropljenjem z blagoslovljeno vodo, z zaznamovanjem s sv. križem, z maziljenjem in razsvetljenjem. In vse to se ponavlja duhovno v naših dušah pri sv. krstu. Zato je povsem opravičeno Pavlovo vprašanje do Korinčanov: »Ali ne veste, da ste tempelj božji, in da sv. Duh v vas prebiva? In tempelj, ki ste vi, ta je svet.« (I. Kor. 3, 16. 17). Sedaj umejemo tudi besede Kristusove: »Ako me kdo ljubi, bode moje besede izpolnjeval. In moj Oče ga bode ljubil, in bova k njemu prišla, in pri njem prebivala.« (Jan. 14, 23). Ker smo tempelj božji, zato govori božji Vzveličar: »Glej, Jaz stojim pri vratih in trkam. Ako kdo moj glas posluša in mi odpre vrata, vstopil bom k njemu in bom z njim večerjal in on z menoj.« (Apok. 3, 20). Ker je krščeni človek tempelj sv. Duha, kaj čuda potem, da je sv. mučenec Leonida svojega sinka, poznejšega učnega Origena, ko so ga prinesli od krsta, poljubil na prsih, rekoč: »Zakaj ne bi čislal te palače sv. Duha!« In ko so sv. devico Lucijo vjeli in hoteli odpeljati na nesramen kraj, da bi ji oskrunili deviško telo, klicala je glasno: »Jaz sem tempelj sv. Duha, ne oskrunajte tega svetišča!«

1. Sedaj pa prisposodobimo, kristijani predragi, vidni tempelj nevidnemu, prisposodobimo duhovni tempelj telesnemu tempelju. Vi bote sedaj zidali novo cerkev. Začeli bote s fundamentom ali temeljem, in bote postavili prav močen in trden zid, ki bode obkroževal ves notranji prostor in bode nosil vse poslopje. Moč in krepkost cerkve bo odvisna od moči in krepkosti podzidja. Čim močnejši bode temeljni zid, tem močnejše bode stala cerkev stoletja in stoletja. Moder mož, pravi sv. Pismo, zida svojo hišo na skalo. In če se ulije ploha, in pridejo vode, in pihajo vetrovi in se vprejo v hišo, ne pade ta, ker je postavljena na skalo. (Mat. 7, 24. 25). Zares, temelj za Vašo novo hišo božjo je, kolikor smo danes sami videli, prav močen in držen.

Toda kaj je pri duhovnem tempelju temelj in zid, ki nosi in vzdržuje vso duhovno stavbo? To je živa sveta vera. Vera v troedinega Boga in v nauke sv. katoške cerkve je podlaga krščanskemu življenju. »Brez vere je nemogoče Bogu dopadati. Zakaj kdor hoče k Bogu pristopiti, mora verovati, da je, in da je tistim, ki ga iščejo, plačnik.« (Hebr. 11, 6). Kolikega pomena je sv. vera za kristijana, opisuje sv. apostol Pavel v znamenitem ednajstem in deloma tudi v dvanaajstem poglavju svojega duhovitega lista do Hebrejcev. Tu hvali in slavi živo vero svetih očakov, kakor Abelja, Henoha, Noeta, Abrahama, Izaka, Jakoba, Jožefa, potem Mozesa, Gedeona, Baraka, Davida, Samuela in drugih pravičnikov, »ki so v veri premagovali kraljestva, delali pravico, dobivali obljube, levom mašili žrela, ki so moč ognja topili, osti meča vhaljali, v boleznih ozdravljali, junaki v boju postajali. Drugi pa so bili mučeni, so izkušali zasramovanje in bičanje, vezi

in ječe. Bili so kamenjani, žagani, z mečem morjeni, hodili so v ovčjih in v kozjih kožah, v potrebi, v stiskah in težavah, svet jih ni bil vreden; tavalali so po puščavah in gorah in brlogih in podzemeljskih jamah. Vrzimo torej tudi mi raz sebe vsako breme in vsaki greh in bijmo stanovitno naloženo nam borbo.« Pravični živi iz vere. (Hebr. 10, 38). Stojmo torej trdno in črstvo v veri! (I. Kor. 16, 13). Tako sv. Pavel. Sedaj menda umejete globoki pomen sv. vere. Sedaj menda sprevi-dite, zakaj sem pri blagoslovitvi in vložitvi vogeljnega kamena molil in prosil Boga, naj bi na tem svetem mestu cvetla prava vera.

Pa preljubi moji poslušalci, vera ne sme biti mrtva, ona mora biti živa, ona se mora kazati v dobrih delih. Živa mora biti, to pomenja, mi moramo živeti tako, kakor ona zapoveduje. »Kaj pomaga, če kdo pravi, da ima vero, del pa nima. Vera ga vendar rešiti ne more... Kakor je namreč telo brez duše mrtvo, tako je tudi vera brez del mrtva.« (Jak. 2, 14. 26). O kaj premore vse sv. vera, kader nas prešine in napolni! Božji Vzveličar je navadno rekel bolniku, katerega je ozdravil: »Vera tvoja ti je pomagala.« (Mat. 9, 22). In prvak evangelistov sv. Janez je opisal mogočnost sv. vere, ko je dejal: »Zmaga pa, ki premaga svet, to je naša vera.« (I. Jan. 5, 4). In preizvrstni tolmač božjih skrivnostij sv. apostel Pavel je označil posvečevalno moč sv. vere, ko je pisal Kološanom, češ, da nas dela Kristus svete, neomadežane in negrajivne pred seboj, če le ostanemo v veri vtemeljeni. (Kol. 1, 22, 23). Sedaj bote imeli lepo priložnost, kazati svojo vero v dejanjih, ko bote pomagali zidati hram božji. Eden tako, drugi drugače. To zidanje bode nedvomno pripomoglo veliko, da se v fari vzbudi, da se pomnoži in vkrepi versko življenje. Saj se to povsodi dogaja, kjer zidajo cerkve. Zatorej pa se z veseljem in z družinimi močmi lotite vzvišenega dela. Če bodete skrbno pomagali staviti vidni tempelj, bodete tudi svoje nevidne tempelje, svoje duše, bogatili z dobrimi deli in jih bodete okrasili v vredna prebivališča Boga sv. Duha. (Dalje prih.)

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Teharje 4 fl. 10 kr., Sv. Janž na Dravskem polju 9 fl. 40 kr., Sv. Ana na Krembergu 15 fl., Sv. Florijan na Boču 3 fl., cerkev sv. Alojzija v Mariboru 28 fl., Sv. Jurij pod Taborom 90 fl., č. g. Fr. Repolusk, kaplan v Lučah 2 fl. 40 kr., g. Srobotnik v Mariboru 1 fl.

Gospodarske stvari.

Kako naj se kokoši krmijo?

(Konec.)

Tudi v drugih letnih časih kokošim dobro dene, če imajo kak suh prostorček, kadar deži, ali kadar je megleno. Še nekoliko o klaji in o krmljenju. Kakor pri človeku, tako je tudi pri perutnini red glavna stvar in zoper red se največ greši v vsakem oziru, tako tudi pri kurah. Ne smejo imeti vedno v tružici žita, ampak daje se jim le trikrat na dan.

Po zimi se jim daje živež pozneje, kakor po leti, ker so dalje časa pri miru in popoldne se morajo po zimi prej nakrmiti, ker gredo prej k počitku, kakor po leti. Zjutraj morala bi biti posebno po zimi klaja topla ali vsaj mlačna, a ne pregorka. Navadno se jim daje zjutraj kaj mehkega, zdrobljen krompir, žito z moko, mlekom ali vsaj z otrobovo vodo. Kar kokošim ostane,

mora se iz posode spraviti, ker se skisa in kuram nič več ne hasne.

Opoldne se jim da, kar ostane odpadkov v kuhinji ali pri mizi, posebno bi morala gospodinja skrbeti, da dobijo kokoši večkrat kaj mesenega v se, ker je taka klaja posebno ugodnega upliva za jajca.

Zvečer mora se jim pa mnogo več in tečne klaje ponuditi; kajti po dnevu si živali same tudi iščejo hrane, kar po noči ne morejo. Posebno kuruza ali turšica se priporočuje za večerjo, da imajo kokoši čez noč kaj prebavljati. Tečna klaja jih seveda tudi bolj izdatno greje.

Jajca naj gospodinja le prav zgodaj podstavi tako, da se koncem sušca piščeta že izležejo. Meseca vinotoka bodo že nesla in če so dobrega plemena, celo zimo in prihodnje leto brez velikega prenehljaja. Dobra kokoš nanese blizu 200 jajec. Če pa je že tri leta to svojo nalogo izvrševala, je v tem oziru dosti storila — prišel je njen čas in najbolj pametno je, če pride po tem svojem trudapolnem delovanju na mizo kot — pečenka.

Sejmovi. Dne 14. marcija v Poličanah (za svinje), v Slov. Gradcu in Celju (tudi za konje). Dne 16. marcija v Zdolah. Dne 17. marcija v Lembergu, Rečici, Trbovljah, Cmureku in Podčetrtku. Dne 18. marcija pri Sv. Trojici v Slov. gor., na Ptujski gori in v Imenem (za svinje). Dne 20. marcija v Ljubnem, na Cvenu, pri Sv. Barbari pri Konjicah, v Zibiki, Arvežu, Studencih pri Mariboru in pri Sv. Barbari v Halozah.

Dopisi.

Iz Zabukovja nad Sevnico. (Obč. volitve) so bile pri nas dne 26. in 27. februarija. Prvi dan je volil tretji razred, drugi dan bi bila imela voliti drugi in prvi, a volil je samo drugi. V drugem in tretjem razredu so bili voljeni sledeči posestniki: Jan. Pompe, Miha Klenovšek, Franc Klenovšek, Jože Lipovšek, Marko Prtnjač, Miha Jazbec, Marko Špan, Martin Jvnik, Fr. Bevc, Luka Senica, Jan. Božič in Martin Horjak, sami zavedni katoliški možje. Volitev teh dveh razredov se je vršila povsem mirno in dostojno. Nazadnje, t. j. v četrtek popoldne imel bi bil voliti prvi razred, pa ravno, ko se je imela volitev pričeti, prihrumi v volilno sobo tukajšnji krčmar in kramar P.; in kmalu za njim njegov zvesti adjutant Pž., pri nas sploh imenovan »Tajčar«. Moža sta bila očitno razjarjena, da se volitev družega in tretjega razreda ni tako vršila, kakor bi bila ona rada ter da so ju volilci prezrli in na cedilo pustili. Možema je dišala čast odborništvu, P. so se pa še posebno sline cedile po županskem stolu. Ker nista vedela, nad kom bi bila svojo jezo znosila, spravila sta se nad volilno komisijo, posebno pa nad občespoštovanega gospoda župnika, kot uda volilne komisije, katerega sta na nečuvnen način žalila, z besedami, katerih ne gre v javnem listu ponavljati. Na to je nastal nepopisen hrup in nemir, vsacemu pametnemu možu se je gnusilo ravnanje teh dveh surovežev. Seveda v takih razmerah ni bilo mogoče nadaljevati volitve, zato je župan, kot predsednik volilne komisije, zaustavil daljno volitev ter odredil, da se odpošljejo vsi volilni akti c. kr. okr. glavarstvu v Brežice z navedenimi uzroki, zakaj se volitev ni mogla nadaljevati. Sicer bo pa o tej stvari tudi c. kr. okr. sodnija v Sevnici govorila, ki bo ta dva naučila manire, par njihovih privržencev pa pameti.

Iz Središča. (Veselica), koje je priredilo v korist domači šoli središko učiteljstvo dne 9. svečana,

obnesla se je v vsakem pogledu sijajno. Petje, deklamacija, zlasti pa šolskim prostorom povsem primerna igra »Od hiše« — vse se je izvršilo z ozirom na to, da so bili pevci in igralci zvečine začetniki, smelo rečem izborna tako, da se moramo čuditi našemu učiteljstvu, posebno pa učitelju gosp. Kosi-ju, kako mu je bilo mogoče v tako kratkem času doseči z mladimi močmi toliko lepih uspehov. Hvala torej vrlemu našemu učiteljstvu, kakor tudi pevcem in pevkijam, osobito pa igralcem! Izrečem pa v imenu mnogih željo, naj bi se v Središču prilično zopet kaj ednakega priredilo, potem se gotovo ne bo reklo, da tu ob hrvaško-štajarski meji dremljemo ali celo spimo. Pevovodjo g. Kosija pa prosimo, naj vstraja pri svojem započetju in naj spravi svoj izborni pevski zbor tudi večkrat na cerkveni kôr, kakor je storil to na sv. Treh kraljev dan. Lepa pesem v cerkvi povzdiguje duha k Bogu in navaja k pobožnosti. A kakšno je pri nas cerkveno petje? Bog se usmili in sv. Cecilija!

Iz Lehna na Pohorju. (Zborovanje podružnice) sv. Cirila in Metoda se je vršilo pri nas dne 16. febr. pri g. Grubelniku v Janževem vrhu. G. prvomestnik, J. Pavlič, pozdravil je navzoče, ter jih povabil našemu svetlemu vladarju zaklicati trikratni »živio«, kar so udeleženci tudi storili in na to stojé odpeli cesarsko pesem. Istotako smo se s trikratnim »živio«-klicem spominjali papeža Leona XIII. Potem je sledilo vplačevanje letnine in volitev zastopništva. V odbor so bili voljeni sledeči gg.: Jernej Pavlič, prvomestnik; Jan. Uran, namestnik; nadučitelj Jak. Kopic, blagajnik; Jak. Medved, namestnik; učitelj Frančišek Breznik, zapisnikar, in J. Osvald, namestnik. Po volitvi je povzel besedo č. g. kaplan L. Schlamberger in je razložil delovanje sv. slovenskih blagovestnikov in tudi pomen in zgodovino družbe sv. Cirila in Metoda. — Veselilo nas je videti tako obilno zbranih in za našo družbo zavednih narodnjakov, katerim se ne mili na domovinski oltar darovati težko pridelani goldinar. Bog vas živi!

Iz Ribnice. (Radovednost). Hvala Bogu! Po hudi zimi in mrazu jela se nam je počasi bližati ljuba pomlad. Prvi njeni gostje, škorci in pasterkice so že dospeli k nam in upati smemo ter že nestrpljivo pričakujemo veselega pomladanskega časa. — Čital sem v časnikih, da sedaj spomladi začnejo delati železnico od Velenja do Spodnjega Dravograda. Radoveden sem torej, ali pojde tudi naš Baraba, ki se klati sedaj brez posla po Ribnici, tjekaj za »Schiebtruhenföhrrerja?« Takó ugodne prilike, kakor je sedanja, vendar ne kaže prezreti.

Z Dravskega polja. (Zmešnjava). G. urednik ste poročali v svojem cenjenem listu, enako je tudi brati v vseh slov. koledarjih, da bo dne 24. febr. sejem v Slov. Bistrici. Ali kaj se je zgodilo? — Sejem se ni vršil določenega dne, ampak še le 25. febr. Zakaj? Sam ne vem! Mislim pa, da je slav. mestni odbor sklenil v svoji seji, da se bo vršil letos sejem še le 25. febr.; ker je prestopno leto. In kaj mislite č. g. urednik, komu se je naznanil ta sklep, ozir. prenapredba? Gotovo ne vašemu cenjenemu, ali kateremu drugemu slovenskemu listu, ampak nemški tetki »Tagespošti«. Ta je, slišal sem, pisala z odpetimi črkami, da je naznanitev »Slov. Gosp.« neresnična ter se sejem ne bo vršil dne 24. ampak, še le 25. febr. Ta prenapredba je po mojem nemerodajnem mnenju popolnoma neopravičena, ker nisem nikjer našel, da se ta sejem v Slov. Bistrici vrši na dan sv. Mateja, ampak povsod se bere sejem bo 24. febr. v Slov. Bistrici. Oh koliko smešnjave, koliko gmotne škode in koliko nepotrebnih potov je pouzročila ta neopravičena prenapredba! A ubogi Slovenec mora vse pretrpeti, ker ne bere »Tagespošte.« Naše slovensko ljudstvo misleč, da se bodo sejem vršil kakor

navadno, tudi stari prebivalci v Slov. Bistrici so rekli, da se ne vedo spominjati, da bi se vršil ta sejm, kateri drugi dan nego zmiraj 24. febr., je prihitelo od vseh strani. Ali kako jih iznenadi novica, prišedših v Bistrico, da se ne vrši sejem ta dan, ampak še le prihodnji 25. febr. Koliko škode za ubogo slov. ljudstvo in tudi mnoge trgovce, kateri so storili dolgo pot in imeli več stroškov, a vse zastonj. Celó stavbe so bile, se vé na škodo tistih, ki berejo le slovenske časopise, ne pa nemških. Ljubi mestni očetje Slov. Bistrice, ali imate opraviti z Nemci, ali stanujete tam daleč kje v Prusiji? Gotovo Slov. Bistrica, že ime kaže, je slovensko selo in leži sredi slovenske zemlje, tedaj bi bilo zelo umestno, da naznani mestni odbor svoje sklepe ozir. prenapredbe, zadevajoče občno blaginjo, po slovenskih, ne pa po nemških listih? Vas mestne očete Slov. Bistrice pa vprašam: »Koliko haska ste imeli od tega sejma in objave po nemških listih?« Lahko rečem, s prepričanjem, hasek je neskončen, enako. Svetujem vam samo to, ravnajte se po načelu: »Svoji k svojim«, potem bo slovela Slov. Bistrica, drugače po jo prekrstite v »Nemško Bistrico« in postavite onkraj Berolina! —

Iz Celja. (Kat. podpornemu društvu) za vzdrževanje šole šolskih sester so darovali za l. 1896. ti-le vlč. gg., ozir. sl. društva: Fr. Ogradi, opat, 50 fl.; Guzaj Franca, 5 fl.; otroci 1 fl.; L. Gregoréc, poslanec, 5 fl.; M. Pleteršnik, profesor, 3 fl.; Marička Pišek 2 fl.; Ferd. Kager, pasar, 2 fl.; Fr. Confidenti, uradnik, 1 fl., 50 kr.; Marija Westermeyr, 2 fl.; J. Kozinc, župnik, 2 fl.; M. Kuder, posestnik, 5 fl.; Fr. Jarc, župnik, 2 fl.; J. Šelih, kaplan, 5 fl.; J. Schmid, bukvovez, 2 fl.; A. Šijanec, župnik, 2 fl.; A. Lednik, župnik, 100 fl.; Posojilnica v Žalcu 30 fl.; Fr. in Ana Dimec 2 fl.; Fr. Zmazek, župnik, 2 fl.; V. Mikuš, kaplan, 5 fl.; Posojilnica v Mozirju 15 fl.; M. Vrečer, posestnik, 4 fl.; Neimenovan iz Celja 5 fl.; Mica Debelak 5 fl.; Fr. Muršič, kaplan, 2 fl.; M. Šah, posestnik, 2 fl.; Liza Štampe 5 fl.; Posojilnica v Makolah 20 fl.; M. Lendovšek, župnik, 5 fl.; G. Ipavice, zdravnik, 3 fl.; A. Perc, uradnik, 2 fl.; skupaj 296 fl. 50 kr. Srčna zahvala!

Od Pesnice. (Nemškutarska posojilnica.) O Pesnica, kako v tebi nemškutarija lepo cvete! Posebno bode od zdaj cvetla, ker so si ravno ustanovili nemško Raiffeisnovo »Vorschusskasso«, kateri pripomaga štajarski deželni odbor s svoto 2000 gld., kamor pa bodo vlagali tudi nemški Pesničani svoje denarje, ob enem pa zapirali vanjo tudi pesniško temo. Komaj so si ustanovili svojo posojilnico, že se jim sline cedijo po nemški šulvereinski šoli. Bahajo se, da imajo v ta namen že pripravljenih nekaj tisočakov in neki bogati rdečenosi nemškutarček pa pravi, da k posojilnici ne pristopi, pač pa hoče k nemški šoli pripomagati z zdatnejšo svoto. Nazadnje pa si še naj ustanovijo svojo židovsko sinagogo ali pa turško mošejo, ker zadnja bi gotovo tam nekaterim še bolj ugajala! Tedaj pa bodo res z vsem potrebnim oskrbljeni. Pečeni golobi jim bodo leteli sami v usta, — le norišnica bo jim še majnkala!

Od Radla. (Mrznja do posojilnice.) Znani Nemeec ob Dravi S., ki slovenski dobro zna in tudi rad govori, ako kak »kšeft« napravi, ima pri posestniku B. na hribih 450 gld. v knjiženih. Nedavno ga je brez odpovedi tožil in mu okoli 50 gld. stroškov napravil. Posestnik B. ga prosi, naj nekoliko potrpi: »Namenjen sem vzeti iz posojilnice toliko, da vas plačam.« Pa S. mu naročuje radi mrznje do posojilnice: »Za vas je veliko boljše, da vzamete iz mariborske hranilnice«. B. se uda in vloži prošnjo pri tej hranilnici. Po nekaterih mesecih se ni dobil denarjev. Manjkale so pobotnice razne vrste in letati je moral okoli in skupaj spravljati, še celo v Maribor bil je prisiljen iti, kar mu je delalo

vedno večje stroške. Na slednje piše mariborska hranilnica g. S., da B. dobi le 700 gld., ker je sodnija po rajni ženi posestvo le na 2300 gld. cenila: ako hoče več imeti, mora še se enkrat ceniti in ta cenitev bi zopet imela precejšnje stroške. Ako pri tem ostane, ker mi damo le tretjino od ceditne dobi 700 gld. V knjiženo pa je na posestvu B. za enega 70, za drugega 90, za tretjega 250 in še stroški zraven okoli 40; torej skupaj 450 gld. Vse to se more plačati, kar čez ostane dobi g. S. Torej mesto 500 gld. utegnil bi g. S. dobiti nekoliko čez 200 goldinarjev. Na to reče g. S. dolžniku: »Ker jaz po tem ne dobim vsega dolga plačanega, lahko vzamete iz posojilnice toliko, da bom plačan«. — »Kaj, se nasmeje B., zdaj bi vam dobra bila posojilnica, da bi vam denarje dala, prej pa ne? Ne imel bi toliko stroškov in potov, ko bi vas ne poslušal. Zdaj pa le čakajte, bom že nekaj prodal, da se vas rešim!« S-u je nos obesil in B. ga je pustil samega sedeti.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Poslanci državnega zbora morajo do dne 21. marcija dognati državni proračun. — Pri volitvah v mestni zastop je v prvem razredu zmagalo 18 protisemitov. Kristijani imajo zdaj 96 mestnih svetovalcev, liberalci pa samo 42. Pri teh volitvah niso bili samo liberalci sijajno premagani, ampak tudi Badeni. — V nedeljo je bil shod obrtnikov, ki so se odločno izrekli zoper zavarovalno dolžnost malih obrtnikov.

Češko. Ker je »moravski klub« prenehal, združili so se štirje moravski državni poslanci z mladočeškimi klubom. — Mladočeški državni poslanec dr. Fořt je odložil poslanstvo.

Štajarsko. V nedeljo so poročali v Trofajah poslanci Herk, Hagenhofer in Kaltenecker, v Schwannbergu pa poslanec Karlon. — V Gratweinu so v papirni tovarni vsi delavci delo ustavili, ker sta bila odpuščena dva delavca. Včeraj so pa spet začeli delati.

Koroško. Nekdaj mogočni liberalni »Kommunalverein« v Celovcu mlačno peša. Na zadnji občni zbor je prišlo samo 20 udov. — V Št. Pavlu v Lavantinski dolini se nižja gimnazija oo. benediktincev razširi v višjo gimnazijo. Jeseni se že odpre 5. razred.

Kranjsko. Zagrizenega Nemca dr. Schafferja sta v deželni šolski svet volila Murnik in dr. Tavčar. Tako po ceni je pri teh gospodih narodnost! — V Idriji je v nedeljo hotelo ljubljansko katol. delavsko društvo prirediti shod, pa so ga razgnali socijalisti in »Narodovci«.

Primorsko. V Gorici je postal deželni računar g. Ivan Kranjc. — Tržaški mestni zastop je tožil pri ministerstvu nadzornika slov. okoličanskih šol, gosp. J. Dolinarja, toda brez uspeha. — Opatijo in Reko zvežejo s telefonom.

Hrvaško. Po smrti A. Starčevičevi sta imeli obe stranki pravašev v Zagrebu shod, toda nista se mogli zediniti. Zato skliče baron Rukavina drugi shod stranke prava na dan 29. aprila.

Ogersko. Te dni je bilo 120 odličnih madjarskih katoličanov v Budapešti. Domenili so se, da priredijo letos dne 21. in 22. avgusta v Budapešti katoliški shod. — Ker svetli cesar ob tisočletnici ne pridejo v državni zbor, hoče Banffy, naj vladarja v zbornici poslancev zastopa Koloman Tisza, v gosposki zbornici pa knez Pavel Esterhaczy. Kaj pa še več!

Vnanje države.

Rim. Na dan obletnice kronanja niso papež pustili peti zahvalne pesmi zaradi italijanske nesreče v Afriki. — V nedeljo so sv. oče vsprejeli vratislavskega kardinala dr. Koppa.

Italijansko. Stari lisjak Crispi je z vsem ministertvom odstopil. Kralj Umberto je naročil markiju Rudiniju, da je z generalom Ricottijem sestavil novo ministertvo. Kralj hoče, da se vojska nadaljuje v v Afriki. Zoper to nesrečno vojsko pa je skoro vse ljudstvo, pa tudi kraljev sin prestolonaslednik, princ neapoljski. Mogoče, da že bomo prihodnjic poročali, da se je kralj Umberto odpovedal kroni.

Francosko. Predsednik republike Faure je na potovanju po državi. Bil je v Nizzi na južnem Francoskem, kjer so odkrili spomenik stoletne pripadnosti Nizze k Franciji. Dne 6. marcija pa se je Faure sešel z našim svetlim cesarjem v Mentoni in jim je predstavil svoje ministre.

Nemško. Oni dan je došel v Berlin naš zunanji minister Goluhovski. Bržčas se bode zmenil z nemškim kanclarjem, ali še naj ostanemo v zvezi z Italijo ali pa ne. Vsi Avstrijci razun Poljakov in Madjarov želijo: Proč z Italijo, približajmo se Rusiji! — Zoper civilni zakon v novem državnem zakoniku niso samo katoličani, ampak tudi konservativni protestantje.

Rusko. Poslanik v Rimu je častital papežu o njihovi obletnici kronanja. — List »Novoje Vremja« nabira milodare, da se odpošlje eden oddelek društva »rudečega križa« v Abesinijo, Menelikovim ranjenim vojakom v pomoč, kjer je tudi več ruskih in francoskih častnikov.

Srbsko. V tej državi je splošna gospodarska beda. Ker so državne blagajnice prazne, davčni uradniki strogo izterjavajo davke. Hiše se prodajajo po 15, 20 do 25 goldinarjev.

Turško. V Armeniji so bili zopet nemiri. Na večih krajih so se uporniki spopadli z vladnimi nasilniki. Vse dosedanje nemire je ondi pouzročil armenski patrijarh Izmirlijan. Tako med svet laže turška vlada.

Afrika. Italijanske vojske pri Adui je bila 17tisoč mož. Od teh so jih Šoanci okoli 12tisoč ali pobili ali ranili ali pa ujeli. Italijanski general Baratieri se je slabo izkazal; sedaj mora domov in pride pred vojaško sodišče. Kralj Menelik pa se je po tej zmagi dal v Aksumu kronati za cesarja abesinskega. Novi italijanski poveljnik Baldissera je dobil v pomoč 12tisoč vojakov. Tudi teh se Abesinci in Šoanci ne bojijo.

Za poduk in kratek čas.

† Božidar Kurbos, vzgleden Slovenec.

Prijatelju v spomin spisal Zorán Ciriljev.

(Dalje).

V domačen kraju se je v treh mesecih toliko okrepil, da se je mogel zopet povrniti v Gradec. Iz svoje domovine mi je pisal pred dobrim letom tudi kaj lepo pismo, katero je sklenil s sledečimi pesniškimi vrsticami:

Prijatelj moj, ki svoj častiti god
Boš jutri spet vesel in zdrav obhajal,
Kak rad bi jaz — pri Tebi se nahajal
In z neba sprosil Ti vseh vrst dobrot!
Todà predaljna in težavna pot
Vesolja tega meni ne dovoli....
Molitev, ki prijatelj Tvoj jo moli
Za Tebe tu v samoti in tihoti,
Prepričan bodi: ona svoje poti

Ne bo zgrešila. Dobrotljiva roka
Nebeškega Očeta pa spolnila
Bo vroče želje svojega otroka.

V Gradcu je zopet opravljal svojo službo, pa ne dolgo, kajti znova je zbolel in moral v začasni pokoj. Nekaj časa se je zdravil pri Sv. Petru pri Gradcu, a dne 4. avgusta lanskega leta se je preselil k Mali Nedelji. Tjekaj je že kot dijak zahajal, odkar se je seznanil z gostoljudno Kosijevo in Kocbekovo rodbino in tudi z drugimi rodbinami. Ko je sem dospel, je rekel: »Tukaj še mi je zadnje upanje, da ozdravim, in če tega ne, pa želim vsaj tukaj med vami počivati.« Čutil se je srečnega vsakikrat, kedar je bival pri Mali Nedelji, kjer sta nekdanj županovala slovenska župana Radoslav in Godomer, kjer je deloval in umrl vzgledni rodoljub, župnik Krempej.

Upanje, da bi še ozdravel, mu je vedno bolj ginevalo, lotila se ga je jetika in vedno slabejši je postajal. Vrla Kocbekova rodbina, pri kateri je ležal bolan, je storila vse, da bi Božidar ohranila življenje, toda nič ni pomagalo. Ko se je dne 11. avg. odkril Krempljev spomenik, se je tudi on hotel udeležiti lepe narodne slavnosti. Bil je že zelo slab, vendar je šel opiraje se na svojega prijatelja Slavka K. Toda radi obilne množice ni mogel videti spomenika, postalo mu je slabo in moral je takoj domov zopet v postelj, in srčna želja, da bi si ogledal spomenik tega znamenitega narodnega buditelja, se mu tudi pozneje ni spolnila.

Bolezen je hitro napredovala. Spoznal je, da ni več rešitve zanj, zato se je udal v božjo voljo in se lepo pripravil na smrt. Večkrat je prejel v boleznih z veliko pobožnostjo presv. Rešnje Telo, zadnjikrat dne 15. jan. nekoliko pred smrtjo. Ko je zadnjč prejel Gospoda nebes in zemlje v svoje srce, je rekel materi Kocbekovi: »Sedaj pa le vedno ostanite pri meni, toda nič me ne poprašujte, ker me motite.« Božidar je bil vtopljen v pobožno molitev. Ob poldne še je čvrstvo izmolil angeljsko češčenje, na te pa nekoliko zaspal. Ko se prebudi, zakašlja, kri se mu prikaže iz ust, on glavno vzdigne in zopet položi, potem pa zatisne oči in skoraj smehljaje brez vsakega trpljenja lepo v Gospodu zaspi ob pol dveh popoldne v 28. letu svoje starosti. Mirna in lahka pa srečna je bila njegova smrt, ki ga je rešila pozemeljske bede. Na njem so se spolnile besede sv. pisma: »Njemu, ki se Boga boji, se bo dobro godilo zadnje uro in bo oblagodarjen v dan svoje smrti.« (Sir. 1, 13.).

Njegov pogreb, ki se je vršil dne 17. jan., je bil v resnici veličasten. Prihitali so njegovi bližnji rojaki in znanci in vsa Mala Nedelja je bila na nogah. Kdor je le mogel, je prihital ta dan skazat Božidarju še zadnjo čast. Slov.-goriška godba pa mu je zaigrala nekoliko žalostink. Slehernega so solze polile, ko so njegovo truplo zagreblili in marsikdo je vzdihnil: »Škoda mladega gospoda!« Tu ne smem pozabiti vrle Kocbekove rodbine, ki je bolnega Božidara velikodušno vsprejela v svojo skrb. Hvala vam srčna za vse, kar je storila mojemu nepozabnemu prijatelju, posebno še Kocbekovi Miciki, ki mu je ves čas njegove boleznih ljubeznivo stregla, potem Kosijevim in sploh vsem drugim!

(Konec prih.)

Smešnica. Neki ogerski žid je prišel v Marijino Celje. Zanimala ga je samo tamošnja zakladnica. Ko si jo ogleduje, zapazi med drugimi dragocenostmi tudi srebrno miš. »Kdo pa je to miš daroval?« upraša zakladnika. »Pobožni Ogri, ker so jih miši neki hudo nadlegovale«, odgovori mu zakladnik. »Pa je kaj pomagalo?« hitro upraša žid. »Gotovo ne, odvrne zakladnik, drugače bi Ogri že davno poslali semkaj tudi srebrnega žida.«

Razne stvari.

Domače. (Milostlj. knezoškof) so se odpeljali v nedeljo na Dunaj, da se udeležijo škofovskega posvetovanja, ki se je pričelo v torek.

(Poslanec Fr. Robič) se je v torek pri razpravi o proračunu poljedelskega ministerstva krepko potegnil za ubožani kmečki stan, za katerega se vlada tako malo zmeni. Zahteval je novo domovinsko postavbo, znižanje zemljiškega davka in zdatno državno pomoč za vinogradnike.

(Imenovanje). Štajarski deželni odbor je imenoval doktorja vsega zdravilstva gospoda K. Spitzkyja zdravnikom na mariborski bolnišnici.

(Častnim občanom) je imenovalo zastopstvo trga Braslovče žalskega župana, gospoda Ivana Hausenbichlerja, vsled zaslug, katere si je stekel župan v mnogem oziru za Savinjsko dolino.

(Odlikovanje). Od kmetijske družbe sta dobila srbni svetinji gg. potovalni učitelj Ivan Belé in strokovni učitelj A. Stiegler; častno darilo po 40 kron pa gg. Franc Šijanec, nadučitelj pri Sv. Juriju ob Taboru in A. Farčnik, nadučitelj na Polzeli.

(Samomor). V sredo, dne 4. marcija se je popoldne ustrelil v ptujski vojašnici podčastnik 4. pijo-nirskega bataljona, Henrik Harth, iz neznanih vzrokov. Samomorilec je bil na mestu mrtev. Bil je luteran.

(Roparji). V Levcu v žalski fari so prišli h gostilničarju Rojcu v nedeljo, dne 8. marcija po noči roparji ter zahtevali od njega in njegove žene denar, sicer morata umreti. Prestrašena sta jim dala denar, meso in vino, kolikor so mogli nesti. Mož je vsled strahu zbolel. Kdo da so bili, se ne ve.

(Po kaj je hodil v Gradec) dne 19. jan. urednik »Marburgerce«, Hans Kordon? Hotel je govoriti na shodu v proslavo 25letnice nemškega »rajha«; ker pa je komisar Papež shod razpustil, ga je Kordon razžalil. Vsled tega je te dni sodišče Kordona obsodilo na 50 gl. globe. Nekaj Nemcev se je na onem shodu slabše obnašalo, kakor socialisti. Taka je najnovejša nemška »bildunga«.

(Nesreča). Jožef Gošer, še mlad posestnik v Podgorju pri Slov. Gradcu, je šel dne 2. marcija s hlapcem v gozd podirati bora. Padajoče drevo zlomi vrh drugega bora, kateri posestniku pade na glavo in ga tako težko rani, da je še revež tisti dan umrl.

(Utopljenec). Dne 3. marcija so blizu Sv. Janža na Dravskem polju iz Drave potegnili Franca Paka, posestnika iz Spodnjega Dupleka. Pravijo, da je zaradi domačega prepira sam rad skočil v vodo.

(Brata postapača). Brata Nikolaj in Ludovik Marošek, pristojna v Šmartin pri Slov. Gradcu, postopata po raznih avstrijskih deželah ter prosita na račun domače občine pri raznih županih za podporo. Cesarsko namestništvo je zaukazalo, naj se primeta ter pošljeta domov; in naj delata, bi mi rekli.

(Zaprte šole). V Laporju je bila šola par tednov zaprta zaradi ošpic; pri Sv. Križu nad Mariborom pa še vedno zaradi oslovskega kašlja. Zaradi ošpic je zaprta tudi šola pri Veliki Nedelji.

(Laški župan) je v ponedeljek praznoval 25letnico svojega županovanja. Pri Horjaku je bilo zbrano mnogo različne gospode. Bilo je seveda vse »tajč«, saj je celjski Stiger laškega župana slavil kot nemškega moža.

(Na sejem v Poličane) so dne 2. marcija prignali 1146 volov, 382 krav in 291 telet. Dobro rejene vole, težke 12 do 14 metarskih centov, so plačevali po 29 do 31 gl. meterski cent.

(Kapela v toplicah na Slatini). Deželni odbor je dovolil napravo stranskih oltarjev v kapeli na Slatini, kar bode deželo stalo štiri sto gold.

(Občinska volitev), ki se je dne 7. febr. 1895 vršila v Št. Janu pri Spodnjem Dravogradu, je še le zdaj potrjena; celo leto se je rekurz v Gradcu »pajsal«. Dne 20. febr. t. l. so odborniki izvolili za župana vrlega Janeza Bartha, kateri je bil dolgo let načelnik okrajnega zastopa slovenjegraškega.

(Tujec bode zidal slov. šolo.) Novo okoliško ljudsko šolo na Laškem bode za 18.600 gld. zidal graški stavbarski mojster Jožef Michel. Šola mora biti do dne 1. oktobra t. l. gotova.

(Trojčke) je dne 9. marcija porodila 38letna Marija Poljanec, posestnikova žena v Lazah pri Sv. Lenartu v Slov. gor.

(Bračko spet »obmann!«) Dne 10. marcija je novi gornjeradganski okrajni zastop izvolil svojim načelnikom Fr. Bračka, njegovim namestnikom pa Steinbrennerja, negovskega oskrbnika. Vsled tega je orehovskemu preroku zrastel drugi podbradek.

(Duhovniška sprememba). Č. gospod Matej Tertinek, kaplan pri Sv. Rupertu nad Laškim, pride za provizorja v Pernice.

Društvene. (Mariborska podružnica) sv. Cirila in Metoda je imela v nedeljo redni občni zbor. Izvoljeni so bili gg.: Franc Simonič, prvomestnikom; Franc Korošec, zapisnikarjem; Franc Dolenc, blagajnikom in za namestnike dr. A. Medved, M. Štrakl in A. Bahovec. Po zboru so čitalniški diletanti izvrstno predstavljali veselo igro »Nemški ne znajo«.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali preč. g. Anton Hajšek, kanonik in dekan v Slov. Bistrici, 5 gld.; č. g. Fr. Hirti, župnik v Slivnici, 2 gld. in č. g. Gregor Hrastelj, župnik v Selnici, 3 gld.; krušna mati te dijaške kuhinje, slavna mariborska posojilnica, 350 gld., sl. posojilnica v Pišecah 5 gld.

(Zahvala.) Slavna »Družba sv. Mohorja« in slav. »Družba sv. Cirila in Metoda« sta darovali »Kmetijskemu bralnemu društvu« v Krčevini pri Ptujju 40 zanimivih in podučljivih knjig. Za ta blagodušni dar se izreka v imenu odbora najiskrenejša zahvala.

(Vinorejsko društvo za Slovenske gorice). Odbor tega društva uljudno vabi vse svoje člane na dan 15. marcija t. l. k Sv. Benediktu v šolsko poslopje,

kjer bode g. J. Belé, potovalni učitelj, učil o vinoreji, kazal, kako se ameriška trta reže, cepi in goji. Začetek bode ob 3. ure popoldne.

Iz drugih krajev. (Papeževa darežljivost). Sv. oče Leon XIII. so te dni dali med rimske ubožce razdeliti 18 tisoč 500 lir, mladenškemu društvu od Sv. Petra pa so za javno kuhinjo darovali 10 tisoč lir.

(Celo mesto zgorelo). Mesto Asperen na Nemškem je popolnoma — 700 hiš — zgorelo. Več oseb je v ognju našlo smrt; na tisoče jih je brez strehe.

(Mlad ponesrečenec). Na Dunaju se je oni dan 9letni šolar J. Schwarz, sin nekega vojaškega uradnika, igral z nabasanim revolverjem. Revolver pa se mu po nesreči sproži, in krogla zadene revčeka v prsi, da je takoj mrtev obležal.

(Dr. Lueger v Gradcu.) Kakor poroča neki graški časnik, pride dne 18. marcija dr. Lueger v Gradec in bode govoril na nekem shodu; na liberalnem gotovo ne.

(Toča in sneg na Dunaju). Dne 7. marcija je šla na Dunaju precej debela toča; v noči od 8. do 9. marcija pa je toliko snega padlo, da je sneg skoro vse telefonske žice pretrgal.

(Na tisto hišo,) v kateri so lavant. škofje več sto let prebivali v Št. Andražu v Labodski dolini, bodo očetje jezuiti pozidali še eno nastropje. Ker je hiša na peščeni zemlji in se je hotela skoro porušiti, se bo morala na lesene stebre dobro podzidati in z železnimi obroči prepasati. Popravljalo se bo dobra tri leta.

Listnica upravnitva. Na vprašanje, če se ima naročnina na naš tjednik takoj spočetka poslati ali ob koncu leta, odgovarjamo tukaj skupno: Že sama beseda „naročnina“ ali „predplata“ jasno izrazuje, da se imajo denarji pravilno naprej pošiljati, in le izvanredno pri neprimoznih, inace pa zanesljivih se nekoliko časa dragovoljno počaka. Zatorej uljudno prosimo one gosp. prijemnike „Slov. Gosp.“, ki so od prejšnjega časa še na dolgu, naj na poravnje ne pozabijo scista. — „Slov. Gospodar“ nikoli ni iskal kake dobičkarije, no, da bi zraven duševnega napora in skrbi svojih sotrudnikov trpel še gmotne škode in sicer zaradi, recimo preveč „pozabljenih“ naročnikov, tega ne more nikdo zahtevati. Prosimo torej spoštljivo, naj se spomnijo sami, katerih se to tiče.

Loterijske številke.

Gradec 7. marcija 1896:	69, 5, 20, 57, 47
Dunaj » » » » »	1, 75, 6, 72, 4

Zahvala in priporočilo.

Gosp. Alex. Deanino, zdravnik pri Sv. Trojici v slov. gor., je lani mojo hčer, letos pa mene samega nevarne boleznii in smrti otel. Zahvaljujem se mu torej tem potom javno ter ga priporočam kot izvrstnega in vestnega zdravnika vsem bolnikom v pomoč.

Sv. Trojica, 10. sušca 1896.

Franjo Potočnik,
mizarski mojster.

Razpis službe.

Za zdravstveno okrožje Slatina, obstoječe iz občin Slatina, Sv. Mohor, Brestovec, Sv. Katarina, Plat, Spodnje Sečovo, Sv. Trojica, Nimno, Rankovec, Tokačevo in Kostrivnica, s 59 klm in 6871 prebivalci, se razpisuje mesto **okrožnega zdravnika.**

Stalna plača 877 gld.

Prošnje se naj pošljejo „zdravstvenega okrožja odboru“ na Slatini do dne 31. marcija 1896.

Dokazati se mora v smislu § 15 deželne postave z dne 23. junija 1893 d. zak. in naredb. št. 35 l. avstrijsko državljanstvo; 2. pravica izvrševati zdravniško prakso v Avstriji; 3. moralčna neomadeževanost; 4. znanje slovenskega in nemškega jezika. 1-3

V žganjariji Henrika Witzler-ja,

lesotrčca v Gornji Hoči, se vsakovrstno žganje po jako nizki cenl dobi. 2-13

Kathreiner
KNEIPPJOVA SLADNA KAVA

je kot
primes k bobovi kavi
edino zdrava
kavina pijača.

Dobi se povsod, pol kile za 25 kr.

Svazilo! Zaradi ničrednih ponarejenih izdelkov je treba paziti na izvirne zavojc z imenom:

Kathreiner

Za setev:

Jari ječmen, grahorko in deteljno seme

prodaje po nizki ceni

Maks Robič
v Središči.

Singerjev šivalni stroj se prodava v Mariboru, poštne ulice, št. 4 pri gradler-ju. 2-2

Ravnokar je izšla gospodarska, 74 strani obsegajoča, prav poljudno pisana knjižica s 6 podobami:

Gospodarske izkušnje,

sadjerejske, zlasti vinogradniške.

Spisal
SIMON GABERC,
župnik Framski.

Knjižico prodaje **tiskarna sv. Cirila v Mariboru.** Stane 20 kr., po pošti 3 kr. več.

Pri naročbi se naj znesek pošlje v markah.

Oglas.

C. kr. okrajna sodnija Maribor levi breg naznanja: Dovoljuje se prostovoljna sodnjska dražba k zapuščini po Juriju Kolarju spadajočih zemljišč, cenjenih za 4994 gld. (75 kr. vl. št. 28. k. o. Gornji Hlaponjščak (Oberklappenberg) in se odreduje zato narok na dan

27. sušca 1896, dopoldne od 11—12. ure pri tem sodišču v sobi št. 9 s pristavkom, da se bode zemljišče vl. št. 28. k. o. Gornji Hlaponjščak (Oberklappenberg) za 4000 gld. izklicalo in za to ali višjo ceno oddalo.

Prodaja se vrši le proti založitvi 10% varščine; polovico kupnine, po varščini nepokrite, plačati je v 6 mesecih, tekom nadaljnjih 6 mesecev pa ostanek in sicer pri c. kr. sodišču v Cmureku ali pa pri gospodu dr. Karolu Hofstätterju v Cmureku.

Skupilo, kolikor ni po varščini pokrito, se ima od dneva dražbe do plačila s 5% obrestovati.

Dražbeni pogoji in cenilni zapisnik sta na ogled v tusodni registraturi.

C. kr. sodnija Maribor levi breg,
dne 2. sušca 1896.

C. kr. dež. sod. svetovalec:
Dr. Fohn.

1-2

Dietingerjev naslednik Teodor Fehrenbach,

urar in očalar,

trgovec z zlatnino in srebrnino

v **MARIBORU**, gosposke ulice št. 26.

Priporoča godbene kapelice sv. Družine nazareške, krasno slikane na steklo, ki igrajo več godbenih arij; na mesečne obroke po 2 gld. — Tudi popravlja ure in očala prav po ceni.

Semena,

to je domača, lucernarska, belo cvetoča, turška, esparseta in za kamniti svet (Steinklee) in druge detelje, potem vse vrste travnata semena, več sort izvrstnega graha, vse vrste borgundske pese in vse zelenjave za kuhinjo in mizo tudi mnogo sort cvetličnega semena itd. — Tudi se dobi pri meni mavec (Feldgyps) za polje in travnike in drugi umetni gnoj (Nährsalz) za zelnike, cvetlice itd.

Vse po solidni nizki ceni.

M. Berdajs,
v **Mariboru.**

1-3

Jožef Brandl,

orgljarski mojster v Mariboru

Schmiderer-jeve ulice šte. 3,
se priporoča častiti duhovščini in spoštovanim cerkvenim predstojništvom

za napravo orgelj

vsake velikosti po najboljših sestavih, s pomočjo vseh novih in praktičnih iznajdb v orgljarski umetnosti.

O novonarejenih orgljah ima pohvalna pisma na ogled. Zagotavlja najboljšo postrežbo in mnogoletno jamstvo.

Poprave in predelavanja dobre in cene.

Harmonije vedno v zalogi. 1-6

Oznanilo.

V Velikem Okiču v Halozah ležeče, g. Juriju Jakobu, velikemu posestniku in drotarju v Lipi na Koroškem lastno zemljišče vl. št. 5, dač. obč. Veliki Okič, obsegajoče 18 oralov 924 kvadrat-sežnje, med tem okoli 1 oral vinograda, okoli 1 1/2 orala travnikov, okoli 4 orale njiv in okoli 7 1/2 orala gozda, kojega poslopja se v dobrem stanu nahajajo, kake pol ure od nove okrajne ceste iz Ptuja do Leskovca v Halozah ležeče in od nove okrajne ceste dalje z lepo vozno cesto, na kojem je za občensko hranilnico v Gradci posojilo po 600 gld. uknjiženo, se iz proste roke pod ugodnimi pogoji proda.

Več se zategavoljo izve pri dr. Josipu Čuček-u, odvetniku v Ptuj.

Ptuj, dne 3. marcija 1896. 1-3

Gostilna

s tobakarno pri glavni cesti, s hlevom in zemljiščem, vse v dobrem stanu, je na prodaj. Zelo primerno za penzjonista. Več se izve pismeno pri lastniku „F. P. št. 10.“ Poste restante Oplotnica. Štajarsko. 3-4

Oznanilo.

Na C v enu se vrši živinski sejem dne 20. marcija. Privedejo se posebno lepi konji. Prostor: »Konjsko dirkališče« je oddaljen od žel. postaje Ljutomer samo pol ure. K obilni vdeležbi vabi
Odbor.

„! Alleluja!“

4 velikonočni napevi, „Regina coeli“ in Te Deum, za mešan zbor zložil Ign. Hladnik op. 24. cena 60 kr. Missa pro defunctis („Requiem“) za en glas z orglami ali četvero-glasno op. 23. cena 40 kr. Obadva dela ob enem 80 kr.

Dobi se pri skladatelju v Novomestu. Dolenjsko. 1-2

V najem se da dobro obiskovana gostilna, primerna tudi za trgovino na Tezni pri Mariboru. Več se izve tamkaj pri lastniku hišna št. 2. 2-2

Slavnim šolskim vodstvom in
krajnim šolskim svetom

priporoča

tiskarna sv. Cirila

v
Mariboru

o pričetku šolsk. leta

vse
potrebne
šolske tiskovine

kakor tudi

uradne ovitke
po najnižjih cenah

ter zagotavlja točno postrežbo.